

Zbehy informujú

ČÍSLO 1

máj 2020

ROČNÍK XVIII.

■ Vážení spoluobčania, milí čitatelia našich obecných novín!

Rok 2020 sa od začiatku nesie v znamení zmien a veľkých výziev, s ktorými sme sa museli vyrovnáť.

Začiatkom januára sa u nás v obci objavil a potvrdil výskyt choroby - vtáčej chrípky. Pre našich obyvateľov a obyvateľov okolitých obcí to znamenalo, podľa pokynov Regionálnej potravinovej a veterinárnej správy v Nitre, zlepšiť zabezpečenie chovu hydiny a následne obec vykonala súpis chovanej hydiny. Myslím, že naši chovatelia sa k tejto skutočnosti postavili zodpovedne, a aj preto po 30. dňoch od zaznamenania prvého prípadu, boli tieto opatrenia zrušené.

Koncom roka 2019 sa v médiách objavila prvá zmienka o novom vírusе. Vtedy ešte nikto nepredpokladal, že o pár mesiacov to zasiahne aj náš každodenný život. Pandémia koronavírusu je niečo s čím sa doposiaľ nestretol nikto

z nás. Z médií na nás prúdi množstvo informácií, ktoré nám približujú situáciu u nás i vo svete. Tak ako sa pandémia postupne rozširuje, snažíme sa prísť opatreniami aj u nás v obci. Začali sme s iniciatívou výroby rúšok pre našich spoluobčanov. Postupne sme rúška rozdávali dôchodcom, ako najrizikovejší skupine, a to predovšetkým tým, o ktorých vieme, že žijú sami a sú odkázaní na pomoc okolia. Aj prostredníctvom obecných novín sa chceme podakovať všetkým ženám,

PREHĽAD

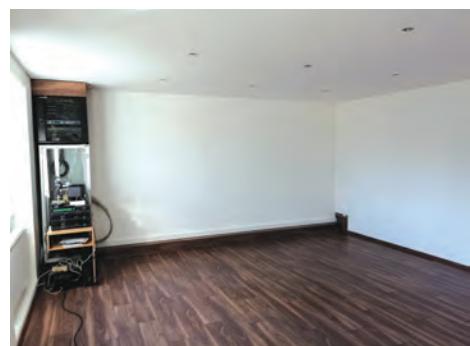
strana

Vážení spoluobčania	1
Volby 2020	5
Parkovanie v obci	5
COVID-19	6
Z Andača	8
Fašiangy	8
Z histórie Zbehov	9
Materská škola	11
Základná škola	12
Červený kríž	15
DFS Zbežanček	16
Šport	17
Okienko do kuchyne	17
Spoločenská kronika	19
Zberny dvor	19

Aktuálne informácie
nájdete na stránke:

www.zbehy.sk

ktoré nám pomohli so zabezpečením dostatočného množstva rúšok a obetovali svoj osobný čas. Informácie sa každým dňom menia, preto sa aj my snažíme prispôsobiť

a zabezpečiť čo možno najhladší priebeh pandémie. Pravidelne prebieha dezinfekcia spoločných priestorov najmä zastávok a vstupov do predajní. Tak ako má pandémia vplyv na nás osobný život, má vplyv aj na obec a jej financie. Ich vývoj sa každým dňom mení, predikcia výpadku príjmu z podielových daní na najbližšie obdobie sa každým dňom vyvíja. Snažíme sa k tomuto problému pristupovať zodpovedne a šetriť verejné financie v čo najväčšej miere, a zároveň tak, aby sa to čo najmenej dotklo plánovaných investícii.

Napriek ľahkej situácii sa snažíme, aby v obci dochádzalo najmä k pozitívnym zmenám.

Začiatkom roka sme sa pustili do **rekonštrukcie priestorov obecného úradu**, a to konkrétnie kancelárie starostu a priestoru miestnej knižnice, s cieľom zmysluplnie vyplniť zimné obdobie pracovnými činnosťami, ktoré

sa dajú vykonávať v interiéri. Pri rekonštrukcii oboch miestností sme v čo najvyššej miere využili šikovnosť našich zamestnancov a dodávateľsky sme riešili iba nevyhnutné práce. Priestory knižnice by sme chceli doplniť o nové zariadenie, o ktoré budeme žiadať cez dotáciu od Fondu podpory umenia. Vzhľadom na súčasnú situáciu sú dotácie pozastavené.

V rámci exteriérových prác sme sa venovali najmä **zveľaďovaniu verejných priestorov**. Riešili sme výrub viacerých stromov pretože starostlivosť o ne bola dlhodobo zanedbaná a boli život alebo majetok ohrozené. Samozrejme každý strom bude nahradený minimálne dvoma ďalšími. Za minulý rok sme vysadili vyše 200 stromov a zazmluvnených máme vyše 100 ďalších. Koncom roka 2019 sme popri hlavnej ceste vysadili 40 kusov okrasnej dreviny Sakura

(ozdobná čerešňa). Hned ako to počasie dovolilo, sme pokračovali s rozširovaním obecnej výsadby. V areáli materskej školy sme spolu so zamestnankyňami MŠ vysadili a pripravili skalku pri vstupe do budovy. Popri plote sa vysádzali tuje a maliny, ktoré potešia našich škôlkarov. S výсадbou pokračujeme aj popri hlavnej ceste, kde sme po ľavej strane v smere z Nitry, vysadili vyše 150 kusov okrasný drevín konkrétnie *Cornus alba* *Sibirica Variegata* a *Thuja occidentalis 'Aurea Nana'*. Nové stromy pribudnú aj v školskom areáli konkrétnie 40 kusov Borovice čiernej. S údržbou zelených plôch a výsadbou zelene nám ochotne pomohli pani kuchárky zo ZŠ, ktorým sa chceme aj touto cestou podakovať. Pevne veríme, že nová výsadba skrášli verejné priestory, a že všetci obyvatelia k nej budú pristupovať tak, akoby ju tam vysadili oni sami.

Aj v tomto ľahkom období sa

našli ľudia, ktorí boli ochotní zasponzorovať výsadbu ku kaplnke sv. Urbana - konkrétnie autoservis Varga. Chalanom sa chceme podakovať za iniciatívu a aj vysadenie čerešní. My sa už teraz môžeme tešiť na úrodu, ktorá tu bude aj pre budúce generácie.

S novou výсадbou je spojená aj jej údržba a najmä zavlažovanie počas letných mesiacov, preto sa chceme podakovať pánnovi Michalovi Králikovi za zhotovenie mechanizmu pre jej závlahu.

V rámci terénnych úprav prebiehali práce aj na **priprave zberného dvora**, ktorý bude v budúcnosti slúžiť nielen na zber zeleného odpadu, ale aj odpadu veľkoobjemového či stavebného. Plánujeme celý zberný

bude slúžiť ako priestor pre správcu zberného dvora. V priestoroch miestneho cintorína sme osadili kontajnery na bio odpad z cintorína, ktoré nám zasponzorovala firma DYNAMAX. Aj touto cestou sa chceme podakovať všetkým sponzorom a ochotným ľuďom. Podakovanie patrí pani Jančiovej, ktorá sa dobrovoľne stará o kaplnku v miestnom lese. K tejto kaplnke ako i ku kaplnke sv. Urbana sme presunuli zrekonštruované lavičky, ktoré neboli v centre obce využívané.

V uplynulých týždňoch sme tak ako bolo naplánované, začali s postupnou **rekonštrukciou hŕdza-nárskeho ihriska**. Aj pri tomto pro-

dvor zjednotiť a presunúť z areálu obecného úradu do areálu strelnice. V tomto areáli sa nám podarilo vybudovať novú prístupovú cestu zo železničných podvalov. Od ŽSR sa nám podarilo získať bezplatne starý železný vagón, ktorý

jekte chceme využiť šikovnosť našich pracovníkov a rekonštrukciu realizovať svojpomocne. Rovnaký plán máme aj s areálom materskej školy a detským ihriskom na Andači.

Určite ste si všimli, že prebiehajú výkopové práce na rozvode optickej siete. Slovak Telekom má v záujme priviesť prípojku ku každému rodinnému domu, práce budú trvať aj nadálej. V prípade akýchkoľvek otázok kontaktujte pracovníkov priamo na mieste alebo koordinátora výstavby na tel. č.: 0910 608 246.

Tento rok je vzhľadom na situáciu ukrátený o kultúrne udalosti. Od začiatku roka sa stihli len niekoľko. Tak ako býva zvykom začiatkom roka uskutočnili sa viaceré výročné členské schôdze miestnych organizácií, zúčastnil som sa každej z nich a chcel by som sa podakovať každej organizácii za ich prínos pre našu obec a poprial im veľa síl do ďalšej činnosti. Vôbec po prvýkrát sa uskutočnilo aj Obecné zastupiteľstvo spojené s verejným zhromaždením, stretnutie sme nazvali „Meeting nielen pred voľbami“. Priebeh stretnutia bol v celku pokojný a ohlasy pozitívne, preto budeme toto verejné zhromaždenie organizovať začiatkom každého

Zaujímavosti obce

- Kaplnka Svätého Urbana Zbehy**
- Kostol Povýšenia sv. Kríža**
- Kynologický klub Zbehy**
- Pamätník Jozefa Ignáca Bajzu**
- Pomník Panny Márie**

Informácie o dianí cez SMS

Štvrtok, 13.02.2020	Štvrtok, 13.02.2020	Štvrtok, 13.02.2020
Západoslovenská distribučná a.s. oznamuje občanom, že z dôvodu vykonávania plánovanej práce na zariadeniach distribučnej sústavy budú dňa 03.02.2020 t.j. v pondelok v čase od 7:30 do 15:30 hod. bez dodávky elektrickej energie niektoré ulice v obci Andač.	Základná organizácia červeného kríža oznamuje občanom, že dňa 17.02.2020 t.j. pondelok sa uskutoční v KD Zbehy hromadný odber krvi so začiatkom od 7:30 do 11:00 hod. Darcovia sa môžu nahlásovať na OÚ Zbehy t.č. 0904 006 978 alebo 037/779 38 12.	SHMÚ vydal na pondelok 10. februára výstrahu 2. stupňa pred silným vetrom, ktorá bude platit od 12:00 do 22:00 v Bratislavskom, Trnavskom a Nitrianskom kraji.

[ODHĽASIŤ SA](#) [PRIHLÁSIŤ SA NA ODBER](#)

Odbor noviniek

Zostaňte v obrazu - prihláste sa k odberu newslettera a budete informovaný o aktuálnych novinkách raz za týždeň mailom.

Zadajte Váš e-mail [ODOSLAT](#)

nového roka.

Koncom januára sa tiež uskutočnil **23. ročník rodičovského plesu ZŠ Zbehy**. Tu sa tiež chcem podakovať organizátorom, najmä pani Vierke Fúskovej, ktorá zvládla zabezpečenie celého tohto podujatia na výbornú, pani Martine Gondevovej za krásnu výzdobu, sponzorom, ale i všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom pomohli pri organizácii.

Vo februári obecný úrad v spolupráci s Jednotou dôchodcov

voličom, že prišli a odvolili. Výsledky samotných volieb uverejňujeme pod týmto článkom.

Napriek súčasnej situácii sme sa snažili priniesť atmosféru jari i do našej obce. Ďakujem kreatívnym pracovníkom obecného úradu pánoni Jurajovi Králikovi a pani Danici Hallovej za zhotovenie veľkonočnej výzdoby. V spolupráci s Jednotou dôchodcov sa i tento rok, hoci v skromnej atmosfére, podarilo postaviť máj. Verím, že krízu

susednej obce Alekšince a na jeho odporúčanie rozhodol pre výber nového dodávateľa našej stránky. **Prechod na novú stránku** stál iba zlomok ceny redizajnu starej stránky. Väčšina návštěvníkov našej obecnej stránky využíva pri prehliadaní mobilný telefón. Nová stránka je responzívna, čo znamená ulahčenie prehliadania jej obsahu. Pribudli aj ďalšie nové funkcie, ako **informovanie o dianí cez SMS, odber noviniek cez**

Zbehy pripravili **fašiangový sprievod spojený s pochovávaním basy**. Podujatie v tejto kombinácii sa uskutočnilo po prvýkrát a zaznamenali sme iba pozitívne ohlasy, preto verím, že to bol iba začiatok dlhoročnej tradície.

Koncom februára sa uskutočnili **volby do Národnej rady Slovenskej republiky**. Pre našu obec to znamenalo zabezpečenie materiálno technických podmienok a priebehu celých volieb. Voľby máme za sebou, a mne neostáva nič iné, ako sa podakovať celému tímu obecného úradu za prípravu, a voľbným komisiám v Zbehoch aj na Andači za hladký priebeh. Taktiež sa chcem podakovať aj všetkým

čoskoro prekonáme a vrátime sa udržiavaniu spoločenských tradícií, podujatí a spoločných stretnutí, ktoré si budeme väziť určite viac ako kedykoľvek predtým.

Už pred nástupom do funkcie som mal v pláne zvýšiť informovanosť občanov o dianí v obci. Najdostupnejším a najlepšie ovládateľným médiom pre distribúciu informácií v rámci obce je určite obecná stránka. Ešte ako poslanec som mal na starosť výber pôvodnej obecnej stránky. Tá po vyše piatich rokoch fungovania potrebovala zmeny po stránke dizajnu a aj funkčnosti. Potrebné zmeny by boli po finančnej stránke náročné, a preto som sa po diskusii so starostom zo

email, ktorý je rozšírený o funkciu **zasielania aktualít na týždennej báze**. Pribudla aj možnosť pridať podnet pre starostu, či možnosť pridať vlastný obsah. Zmena webovej stránky je len základ, oveľa dôležitejší je pravidelne aktualizovaný obsah a myslím, že aj po tejto stránke napredujeme, no je stále čo vylepšovať.

*Ing. Adam Žákovič
Starosta obce Zbehy*

■ Volby 2020

V parlamentných voľbách 2020 získala v obci Zbehy (spolu s Andačom) najviac hlasov strana SMER-SD, ktorej dalo hlas 371 občanov, čo predstavuje 29,68 %. Na druhom mieste sa umiestnila strana OĽANO, ktorá získala 249 hlasov, čiže 19,92 %. Tretie miesto patrilo strane SME RODINA s počtom 139 hlasov(11,12 %).

Desať najúspešnejších strán v obci Zbehy v parlamentných volbách 2020

Politická strana	Počet hlasov	Počet hlasov (%)
SMER-SD	371	29,68
OĽANO	249	19,92
SME RODINA	139	11,12
ĽSNS	122	9,76
SaS	80	6,40
PS SPOLU	59	4,72
SNS	58	4,64
DOBRÁ VOĽBA	43	3,44
KDH	40	3,20
ZA ĽUDÍ	33	2,64

Okrsek č.1 Zbehy

- Počet voličov zapísaných v zozname voličov: 1623
- Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní: 1105
- Počet voličov, ktorí odovzdali obálku podľa § 24: 1099
- Počet voličov, ktorí zaslali návratnú obálku z cudziny: 6
- Počet platných odovzdaných hlasov: 1097

Okrsek č.2 Andač

- Počet voličov zapísaných v zozname voličov: 216
- Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní: 153
- Počet voličov, ktorí odovzdali obálku podľa § 24: 153
- Počet voličov, ktorí zaslali návratnú obálku z cudziny: 0
- Počet platných odovzdaných hlasov: 153

■ Parkovanie v obci

V súvislosti s opakujúcimi sa stážnosťami na parkovanie popri cestách a prekážky umiestňované popri ceste sme sa rozhodli zverejniť článok venujúci sa tejto téme. Občania sa často obracajú iba na obec, aj keď samotná obec v tejto veci nemá žiadne možnosti ako riešiť

tento stav.

Podľa § 23 ods. 1 zákona č. 8/2009 o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pri státí motorového vozidla na miestnej komunikácii musí zostať voľný aspoň jeden jazdný pruh široký najmenej 3 m pre každý smer jazdy (čiže minimálne

6 m) a pri zastavení musí zostať aspoň jeden jazdný pruh široký najmenej 3 m pre oba smery jazdy. To znamená, že v podmienkach obce, vzhľadom na nedostatočnú šírku miestnych komunikácií, je státie motorových vozidiel na nich **zakázané priamo zákonom o cestnej premávke**.

Zastavenie a státie je ďalej podľa § 25 ods. 1 písmeno s) citovaného zákona, zakázané aj na cestnej zeleni a inej verejne prístupnej zeleni, teda aj na zelených pásoch vedľa miestnych komunikácií.

Obyvatelia pri zistení porušovania ustanovení § 23 ods. 1 a 2 zákona o cestnej premávke vodičmi, ktorými bránia v bezpečnom a plynulom prejazde miestnych komunikácií a cesty 3. triedy v obci iným osobám, by sa mali priamo obracať na Obvodné oddelenie Policajného zboru Lužianky, v naliehavých prípadoch na linku 158.

Podľa § 20 ods. 1 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách na vozovke a krajniciach diaľnic, ciest a miestnych komunikácií nesmú sa s výnimkou dopravných značiek a dopravných zariadení umiestňovať predmety tvorace pevnú prekážku. Preto by mali byť odstránené rôzne pevné prekážky (napr. veľké kamene, stavebný materiál a pod.), ktoré sú umiestnené pred pozemkami.

V článku sú pomenované fakty, ktoré by mal každý rešpektovať, je už len na nás, ako sa k tomu postavíme.

■ Pandémia, ktorá zmenila svet

Prvý prípad Nového koronavírusu 2019-nCoV pôvodom z Číny potvrdili na Slovensku 6. marca 2020 v obci Kostolište na Záhorí. Odvtedy platia v našej krajine prísne opatrenia, ktoré vo veľkej mieri zastavili „život“ na Slovensku. Tieto opatrenia z ekonomickej hľadiska spôsobili škody porovnatelné s hospodárskou krízou z roku 1929. Situácia sa mení každým dňom. Počet infikovaných pacientov, ako aj počet obetí, neustále rastie. Aktuálne, 29. apríla je na Slovensku 1384 infikovaných ľudí, 423 vyličených a bohužiaľ, 20 úmrtí obetí nového koronavírusu. Pre porovnanie, najviac postihnutou krajinou sú Spojené štáty americké, ktoré hlásia takmer milión infikovaných a 50 tisíc obetí. V Európe boli najviac zasiahnuté Španielsko (viac ako 200 tisíc infikovaných a 23 tisíc úmrtí) a Taliansko (200 tisíc infikovaných a 27 tisíc úmrtí). Slovensko patrí medzi krajiny, ktorým sa aj vďaka pomerne radikálnym opatreniam ako sú sociálny dištant, obmedzenie pohybu, včasné uzavorenie hraníc, zatvorenie takmer všetkých prevádzok, darí pomerne úspešne bojať s pandémiou a sme príkladom pre ostatné krajiny. Patrili sme medzi prvých v Európe, ktorí začali

nosiť rúška. Dnes sa stali každodennou súčasťou nášho života. Rovnako tak sme veľmi rýchlo reagovali pri zatváraní všetkých typov škôl. Pandémia je však mnohými ešte stále podceňovaná, vnímaná ako „obyčajná“ chrípka, bagatelizovaná, dokonca sa nájdú aj takí, ktorí tvrdia, že vlastne neexistuje. Pripomeňme si však niekoľko faktov:

- Vírus sa prenáša najmä z človeka na človeka. Šíri sa prostredníctvom kvapôčok, ktoré chorý uvoľňuje do prostredia kašľom, kýcháním alebo len rozprávaním. Kvapôčky nemusia do tela iného človeka preniknúť blízkym kontaktom s nakazeným. Dopadajú na okolité povrhy, alebo sa dotykom infikovaného prenášajú na okolité predmety. Vírus si následne možno z infikovaných povrchov do tela zaniest dotykom v oblasti očí, nosa a úst. Nový koronavírus totiž dokáže

prežívať aj mimo ľudského tela. V závislosti od materiálu a okolitého prostredia vytráva na povrchoch niekoľko hodín či dokonca dní.

- Koronavírus sa podľa všetkého šíri jednoducho. Jeden infikovaný nakazí v priemere dvoch až troch ľudí. Ak sme však nenavštívili miesta s potvrdeným výskytom vírusu SARS-CoV-2 alebo neprišli do kontaktu s ľuďmi, ktorí navštívili tieto lokality alebo im bolo ochorenie diagnostikované, riziko nákazy je pre nás nateraz relatívne nízke. Ak žijeme priamo v oblasti s potvrdeným výskytom ochorenia, čelíme vyššiemu riziku nákazy. Pred infekciou sa však vieme chrániť dôslednou prevenciou – najmä

zvýšenou hygienou, dobrovoľnou izoláciou a dodržiavaním bezpečnej vzdialenosťi od ostatných ľudí.

- Najčastejšie príznaky ochorenia Covid-19 sú horúčka, únava a suchý kašeľ. Menšia časť pacientov cítila bolesti svalov či hrdla, mali upchatý alebo tečúci nos, prípadne hnačku. Tieto príznaky sú mierne a majú postupný nábeh. Niektorí infikovaní nemajú žiadne príznaky ochorenia a cítia sa zdravo. Odbornú pomoc potrebujú ľudia s vysokou horúčkou a problémami s dýchaním.

- Jednoduché jednorazové rúška nás stopercentne neochránia proti nákaze. Za spoľahlivejšiu formu ochrany možno považovať profesionálne respirátory. Účinné ale budú iba v prípade, že dôsledne dodržíme pokyny pri nasadzovaní a snímaní respirátora. Do určitej miery však môžu bežné látkové rúška chrániť ľudí v okolí infikovaného – ak ho má nasadené, rúško môže zabrániť šíreniu kvapôčok obsahujúcich vírus. Keďže ochorenie môžu šíriť aj ľudia bez príznakov, viaceré štáty vrátane Slovenska odporučili povinné zakrývanie nosa a úst na všetkých verejných miestach.

- Tým, že sa pokropíme alkoholom alebo chlórom, sa neochránime pred vírusom, ktorý už prenikol do vášho tela. Tieto látky však môžu poškodiť hlienové membrány (napríklad očí alebo úst), cez ktoré môžu prenikať rôzne infekcie vrátane Covid-19. Alkohol a chlór neochránia naše telo, ale možno ich používať na dezinfikovanie povrchov.

- V súčasnosti nie sú presvedčivé dôkazy o tom, že by sa zvieratá ako mačky a psy dokázali bežne infikovať novým koronavírusom. Jeden prípad, kedy v tele psa zachytili nízke hladiny vírusu, sa objavil v Hong Kongu. Nemeckého trpasličieho špica otestovali po tom, čo sa vírus potvrdil u jeho majiteľa. Zatiaľ nie je jasné, či bolo zviera skutočne nakazené, alebo vírus vo výtere z nosnej a ústnej dutiny jednoducho pochádzal z prostredia. Zvieratú sa mohlo do tlamy dostať po tom, čo olizovalo kontaminované povrchy. Vo všeobecnosti však platí, že psy sa

síce môžu nakaziť konornavírusmi, no inými než človek. Zvieratá by pre každý prípad nemali prichádzať do kontaktu s chórymi ľuďmi. Ak by sa aj nedokázali priamo nakaziť, vírus sa môže dostať na ich srst a hladkaním sa šíriť podobne, ako cez infikované povrchy. V rámci prevencie ochorení by sme vždy po kontakte so zvieratami mali dodržať hygienu rúk, chránime sa tak aj pred baktériami, ako sú e. coli či salmonela.

bezpečný prevoz, ktorý minimalizuje riziko nákazy zdravotníckeho personálu a iných pacientov.

Vláda SR zverejnila aj tzv. ekonomický harmonogram postupného uvoľňovania opatrení a otváraní prevádzok. Sme vo fáze č. 1 a približne každé dva týždne by sme sa mohli dostať do ďalších, lepších fáz. Všetko však bude závisieť od počtu nových infikovaných prípadov mimo karanténnych zón.

1 fáza	2 fáza	3 fáza	4 fáza
OBCHODY DO 300 m² SLUŽBY DO 300 m² VEREJNÉ STRAVOVANIE – cez predajné okienko VONKAJŠIE ŠPORTOVISKÁ – bezkontaktný šport – bez šatní – bez obecenstva – bez WC UBYTOVANIE – dlhodobé – bez stravy VONKAJŠIE TRHOVISKÁ – podľa podmienok PREDAJ AUTOMOBILOV, VOZIDIEL, VRÁTANE AUTOBAZÁROV	UBYTOVANIE – krátkodobé – bez spol. stravovania – jedlo na izbu – s WC a kúpeľňou – bez iných služieb KADERNICTVA, PEDIKÚRY A MANIKÚRY – podľa podmienok VONKAJŠIE TURISTICKÉ ATRAKCIE TAXI SLUŽBA – podľa podmienok DETSKÉ KLUBY DO 10 ROKOV – podľa podmienok BOHOSLUŽBY A SVADBY – podľa podmienok	OBCHODY DO 1000 m² SLUŽBY DO 1000 m² VEREJNÉ STRAVOVANIE – vonkajšie "terasy" MASÁŽE, ŠPORTOVÉ REKONDIČNÉ REHABILITÁCIE – len suché procedúry MÚZEÁ, GALÉRIE, KNIŽNICE A VÝSTAVNÉ SIENE – podľa podmienok	KINÁ, DIVADLÁ KÚPALISKÁ HROMADNÉ PODUJATIA OBCHODNÉ CENTRÁ ŠKOLY, ŠKOLKY VNÚTORNÉ ŠPORTOVISKÁ ŠPORTOVÉ PODUJATIA UBYTOVANIE

Ak sa necítite dobre, ostaňte doma a nechodte medzi ľudí. Hlavnými príznakmi ochorenia sú horúčka, kašeľ a dýchavičnosť. V prípade, že máte dôvodné podozrenie, že ste sa mohli infikovať koronavírusom, nepresúvajte sa do nemocnice – peši, taxíkom a ani hromadnou dopravou. Kontaktujte telefonicky svojho všeobecného lekára alebo pracovníka na linke príslušného regionálneho úradu zdravotníctva. Odborník vám odporučí, či je vhodná domáca karanténa, alebo vás presunú na príslušné infekčné oddelenie. Rozhodnú aj o tom, či a ako budete testovaní na ochorenie Covid-19. Množstvo nakazených nebude potrebovať žiadnu pomoc zdravotníkov a ochorenie bez ťažkostí prekonajú v domácom liečení. Ak sa váš zdravotný stav prudko zhorší, zavolajte záchranku a okamžite im povedzte o svojom podozrení na prítomnosť vírusu. Jedine tak sa zdravotníci dokážu pripraviť na

Takmer všetky krajinu sveta vrátane Slovenska uvádzajú, že máme za sebou prvú vlnu ochorenia. Odborníci hovoria po viac ako šiestich týždňoch skôr negatívnych správ aj tie prvé, pozitívne. Počas posledných troch dní (posledný aprílový víkend) pribudlo dokopy jedenásť nakazených, čo sú veľmi dobré správy. Môže za to jedine naša disciplinovanosť a zodpovednosť. Je len na nás, či podľahneme „pokušeniu“ uvoľňovať reštrikčné opatrenia – nebudem nosiť rúška, budeme ignorovať bezpečnostné nariadenia – a sme v druhej vlne, alebo zotrívame a pandému zvládneme.

Použité zdroje: <https://dennikn.sk/tema/koronavirus/?ref=menu>, <https://domov.sme.sk/t/8284/koronavirus-na-slovensku?ref=temaclviactemy>.

PhDr. Ivan Rác, PhD.

■ Z činnosti MKK APA ANDAČ

Kynologický areál na Andači sa pomaly ale isto rozvíja. V uplynulom období členovia odviedli kus poctivej práce, ktorú z časti dokumentujeme

na priložených fotografiách. Okrem tejto činnosti sa venuje veľká pozornosť peknému trávniku, o ktorý je potrebné sa starať - pravidelne ho

kosiť, hnojiť a valcovať. V tomto roku máme v pláne začať budovať detské ihrisko a začať s výsadbou okrasných drevín a kríkov. Naša členská základňa nie je veľká, a preto sa k svojim plánom musíme stavať realisticky. Dvere našej organizácie sú otvorené a radi prijmemme medzi seba každého, kto sa chce pričíniť o rozvoj života na Andači. Touto cestou vyslovujem srdečné podakovanie všetkým, ktorí priložili ruku k dielu a obetovali svoj voľný čas. V pláne práce na rok 2020 sme mali aj Výročnú členskú schôdzku, ktorá sa však kvôli koronavírusu nemôže zatiaľ uskutočniť. Prajem všetkým spoluobčanom veľa duševných i telesných síl, entuziazmu a chuti do života.

Jozef Bohunický
Predseda MKK

■ Fašiangový sprievod a pochovávanie basy

Ani sme sa nenazdali a po vianočnom období nám pomaly zaklopala na dvere Veľká noc. Ešte pred ňou je tu však obdobie fašiangov, ktoré začína dňom po Troch kráľoch a končí sa pohyblivým utorkom pred Popolcovou alebo tzv. škaredou stredou. Sú v podstate obdobím prechodu od zimy k jari. Bujará zábava, fašiangové sprievody, uvoľnené spoločenské konvencie, blázlivé masky a predovšetkým vôňa smažených šíšiek, fánok, či iných sýtych jedál a sladkých pokušení, to všetko patrí k fašiangovým rituálom. Fašiangy boli odjakživa symbolom radosti, veselosti a hojnosti, a práve preto sa v období fašiangov jedli najmä kalorické jedlá, aby sa pred blížiacim sa pôstom ľudia dobre najedli. Fašiangy, ako také, však nie sú len o plesoch a plesových rôbach, ale aj o zvykoch a tradíciach, ktoré sa vo väčšine dedín zachovali dodnes. V našej obci sa tieto tradície zachovávajú najmä vďaka miestnej

organizácii Jednoty dôchodcov, ktorá každým rokom organizuje tzv. pochovávanie basy.

Tento rok však Obecný úrad s kultúrnou komisiou v spolupráci s členmi už spomínanej Jednoty dôchodcov usporiadal dňa 22.

februára 2020 aj fašiangový sprievod. Ten je neodmysliteľnou súčasťou fašiangového obdobia, vďaka čomu patríme medzi obce, z ktorých sa tento ľudový zvyk ešte nevytratil. Trasa tohto sprievodu začínala pri Obecnom úrade Zbehy, pokračovala

pozdĺž hlavnej cesty až na námestie pri COOP Jednotu, kde si masky aj zatancovali. Masky v sprievode boli rôznorodé. Mohli ste tak vidieť mladého zaťa s nevestou, čerta, cigánky, ježibabu, medveda, či kohúta, krčmárku, huslistu, samozrejme nesmel chýbať richtár a mnohé iné. Do sprievodu sa taktiež popridávali aj okoloidúci ľudia, či deti. Počasie nám prialo a bolo priam ukážkové. Z námestia sa sprievod presunul do kultúrneho domu, kde si všetky masky ešte spoločne zatancovali a následne sa odmaskovali a predstavili. Naše dôchodkyne už mali pripravené pohostenie, kde nesmeli chýbať šísky – neodmysliteľná súčasť fašiangov, pagáče a výborná kapustnica.

Najveselšie obdobie roka však strieda 40-dňový pôst, čo znamená, že sa ukončia všetky zábavy a nastane pôstne obdobie. Na poslednej fašiangovej zábave býva preto zvykom „pochovávanie basy“, čo je v podstate akási ľudová hra parodizujúca skutočný pohreb. Pri tomto symbolickom pohrebe miestny občania, prestrojení za farára, smrtku,

kostolníka a iných členov pohrebného sprievodu, za náreku žien tzv. „plačiek“ a za spevu miestnej skupiny Zbežanka, pochovali basu. Rozlúčili sa tak s obdobím veselosti a hojnosti a privítali obdobie pôstu.

Týmto by som sa chcela podčakovať všetkým maskám, ktoré sa zúčastnili fašiangového sprievodu, a rovnako tak všetkým spoluobčanom, ktorí toto podujatie podporili svojou

účasťou, a samozrejme členom Jednoty dôchodcov. Verím, že svojou veselosťou a dobrou náladou všetky masky potešili každého obyvateľa našej obce, ktorí sa sprievodu zúčastnili, alebo sa prišli na sprievod pozrieť. Dúfam, že o rok sa zideme v ešte väčšom počte a budeme v tejto peknej tradícii pokračovať.

Ing. Danica Hallová

■ Zbehy a majstri remesla

Neodmysliteľnou súčasťou nášho života sa stalo drevo. Naši predkovia tento prírodný materiál používali od nepamäti. Predovšetkým na výstavbu kostolov, feudálnych sídiel, obydlí i hospodárskych budov. Malo a stále má nielen stavebné, ale tiež bytové, estetické využitie. Drevenice i novodobé drevodomby sú ukážkou zručnosti majstrov staviteľov. A nielen oni to s drevom vedeli a vedia. Remeselníci z neho aj teraz dokážu vyrábať pestrú škálu výrobkov predomý a bývanie, aj do záhrady.

K tým, ktorí s drevom žili a vedeli ako na to, patrili debnári, kolári, tokári (sústružníci), tesári, stolári, šindlári i zruční samouci. Prv než začali s výrobou, drevo vysušili. Suché dávalo predpoklady, že výrobky z neho sa nezdeformujú, nepopraskajú, že budú dobre slúžiť svojmu účelu. Remeslo sa často dedilo a zvyklo sa hovoriť, že má zlaté dno. Bolo zdrojom obživy značnej

časti obyvateľov. Spriemyselňovaním výroby, ale tiež socializáciou sa v našich podmienkach remeselná výroba z nášho života i dediny vytrácala.

Stolárstvo je staré povolanie. Pamätníci si na stolársku výrobu spomínajú živo. Zamestnávala celé rodiny, vrátane detí. Ešte v prvej polovici dvadsiateho storočia to bola predovšetkým manuálna ručná robota. Konštrukcie výrobkov z dreva,

dverí, oblokov, nábytku, boli čoraz náročnejšie i na kvalitný materiál a umeleckoremeselnú prácu. V tých časoch živnostníkov majstrov stolárov združovali priemyselné korporácie. V Nitre takými odborníkmi boli Anton Dušek, Jozef Kmet a viacerí ďalší. Zamestnávali učnov, tovaríšov, ktorí popri odbornej škole absolvovali praktickú prípravu a spôsobilosť v stolárskom fachu. Nadobúdali remeselnú kvalifikáciu aj formou pomocníckej práce. Majster, vedúci notár a starosta obce im na pracovnom vysvedčení vlastnoručne potvrdili, že sú v stolárskom odbore verní a pilní.

V našej obci stolári, samostatní remeselníci, výrobu a predaj výrobkov vykonávali vo vlastnej rézii do konca päťdesiatych rokov 20. storočia, až do zrušenia živností znárodňovaním. Bola to riadna drina. Bez hoblíkov rôznych veľkostí a funkcií, ručných píl, ani bez pracovného stola (ponku) sa nezaobišli.

Na hrubé hobľovanie používali überák, hľadík na nerovnosti, dlhý veľký vyravnávač (macek) na finálnu úpravu, výdražník na vyzrezávanie drážok. Pílkou vykruhovačkou s úzkym listom vyzrezávali okrúhle otvory, zlojedkou (podobnou úzkemu nožu) otvory v neprístupných miestach, pílkou fušvancom zase malé a jemné diely na výrobky. Z ďalších dôležitých stolárskych nástrojov to boli dláta, vrtáky, kolovrátky (borvintne), rašple, uholníky (vinkle), kružidlá (cirkle), zveráky, stáhováky aj meracie pomôcky. Stolársky meter (colštok) zvykli nosiť všade pri sebe v montérkach a tužku (klaibas) za uchom, aby ich mali vždy poruke.

Stolársku živnosť v Zbehoch v minulom storočí prevádzkovali viacerí majstри. Patrili k nim Ernstheim, Dovičovič, Horka, Karhan a ďalší. V Lužiankach známym majstrom stolárom bol Augustín Richter. Orientovali sa na výrobu dreveného kuchynského a izbového nábytku i poľnohospodárskeho náradia. Domácu a remeselnú výrobu nábytku, stavebných článkov na rodinné domy, pre domácnosti, roľníkom a organizáciám, mohli rozvinúť po roku 1950. Vtedy plošná elektrifikácia obce dala nové možnosti v rozvoji nielen tohto remesla. Mohli rozšíriť sortiment stolárskych výrobkov, uplatniť nové drevoobrábacie stroje a pomôcky. Uľahčili a zrýchlili si tak pílenie a opracovanie dreva so zariadeniami na hobľovanie, frézovanie, čapovanie, vŕtanie, drážkovanie (falcovanie) a ďalšími technikami. Trvalo to krátko, do zrušenia živností postupným znárodňovaním.

Majstri stolári výrobu prispôsobovali potrebám i vkuisu zákazníkov. Záujem rástol nielen z našej obce. Spracovávali rôzne druhy dreva, najmä mäkké drevo, najviac smrekové, jedľové aj borovicové. Vyrábali okná, dvere, zárubne, schody, podlahy, brány. Do izieb a spální skrine, truhlice pre výbavu nevesty, posteľe, nočné stolíky, vešiaky. Do kuchýň police na taniere a nádoby, kredence, vodové lavičky. Bežnými výrobkami boli lavice, stoly, stoličky, štokerle, šamlíky, jednoduché a komfortné ako pre starých, tak i pre deti. Pre gazdiné zasa korytá, slížové

table (dosky). Začiatkom druhej polovice 20. storočia boli oblúbené drevené podlahy (dlážky) do obytných miestností, namiesto dovtedy tradičných urobených z hliny. Na tú dobu teplé bez podlahové kúrenie, pre príjemný pocit aj na bosé nohy a lepšie bývanie. Súčasťou výroby bolo pre roľníkov drevené náradie, steláže (police), rebríky a ďalšie potreby. Pre regrútov to boli kufre a pre nebožtíkov rakvy (truhle) a kríže.

Aj po II. svetovej vojne obyvateľov obce prevažne živila pôda a živnosť. Z remeselníkov boli zastúpení pekári, šustri, krajčíri, kováči, tesári, kolári a ďalší. Stolári boli tiež hľadaní a potrební pre bežný život ľudí. Pri výrobe používali veľa prvkov aj z iných remesiel, ktoré so stolárcinou súviseli. Úpravu nábytku robili politúrou, fládrovaním (imitácia kresieb dreva), mramorovaním a ďalšími spôsobmi.

Pre remeselnú výrobu potrebovali rôzne kovanie, klučky, zámky, pánty. Tiež klince, tmel, glej, fermež, farby, sadru a ďalšie pomôcky museli byť poruke. Popritom robili renovácie, servis, opravy, najčastejšie okien a dverí priamo u zákazníkov.

Ešte pred vojnou si rodák Ladislav Horka na dedovizni postavil dom aj s dielňou, lebo remeslu sa vtedy darilo. Výstavbou a rekonštrukciou železničných tratí a možnostiam spojenia, naše Zbehy a dediny v spádovom území rástli. To prispelo k rozhodnutiu, že si založil stolársku živnosť, ktorá rodinu užívá. Spomína na tvrdé začiatky. Ručné hoblíky a pílkы boli vtedy jeho každodennými pomocníkmi. Dom aj dvor bol založený rezivom, doskami, fošnami. Materiál nakupoval v depe v Lužiankach. Začiatkom päťdesiatych rokov si dokázal vlastnoručne zostrojiť drevoobrábacie stroje z dreva

a kovových súčiastok. Dodnes sú dobové mašiny, cirkulár, hobľovačka, frézovačka, vŕtačka a brúska zachované vo vrštadi (dielni) majstra. Niektoré z nich predstavujú na vtedajšiu dobu zaujímavé technické riešenia.

Aj deti pomáhali v pomocných práciach, najčastejšie pri hobľovaní dlážkovíc. Piliny boli všade, aj v kuchyni. Asistovať bolo potrebné pri rezaní fošien, trámov, vŕtaní, frézovaní, glejení. Bežne gitovali (tmelili), šmirglovali (brúsili), farbili (natierali) okná, dvere, zárubne, na stavby domov.

To bolo už dávno, keď sa v dielni učili stolárskemu fortieľu uční a tovariši z Drážoviec, Lehota, Rišňovieca, Zbehov. Mladí sa v praktickej časti výučby naučili potrebným zručnostiam a postupom, a boli vyhľadávaní vo firmách, či ako živnostníci. Majster remeslo spájal s prácamu každého druhu. Vďaka tomu vychoval odborníkov stolárov, ktorí sa s výučným listom vedeli uplatniť. Medzi nimi aj nášho rodáka Jána Ružičku.

Výrobky a práce z dielni našich majstrov stolárov boli bežné nielen v rodinných domoch. Bez nich sa nevedeli zaobísť tiež v školách, kostoloch, na úradoch i v početných gazdovstvách. V domácnostiach a budovách sa s nimi stretávame aj teraz. Pravda, sú už ďaleko modernejšie, vyhovujúce súčasným požiadavkám. Nábytok, interiérové dvere, obložkové zárubne, vstavané skrine a ďalšie výrobky vyrába nová generácia odborníkov stolárov, ako sú majstri Juraj Balko, Marian Krížik, Milan Duriš, Miloš Pavlov a ďalší.

S úctou hodnotíme remeselníkov, kultivované spracovanie, funkčnosť a široký sortiment ich výrobkov. Do starých dielni i k stolárcine sa teraz málokto vracia. Aj preto sú manuálne a odborne zruční majstри stolári čoraz vyhľadávanejší. Ich výrobky z dreva sú pohľadom i dotykom súčasťou pocitu domova.

Na jednej z fotografií z roku 1950 je konštrukcia kombinovanej hobľovačky z dreva, s kovovými prevodmi, s dvoma posuvnými a štvorplátovým hobľovacím valcom, vŕtačkou, zostavená majstrom Horkom.

Materská škola

Pokračovanie školského roka v materskej škole

Aj v zimných mesiacoch sa v materskej škole pokračovalo v upevňovaní vzťahov učiteľ - dieťa - rodič. Spolupráca rodiny a školy sa prehľbovala aj počas akcií organizovaných materskou školou za účasti rodičov. Išlo najmä o tieto akcie:

Dňa 26. novembra 2019 sa v našej obci uskutočnil 2. ročník speváckej súťaže v interpretácii slovenskej ľudovej piesne „**Putujeme do Zbehov za ľudovou piesňou**“, ktorú organizoval DFS Zbežanček spolu so ZŠ Zbehy. Materskú školu úspešne reprezentovali Kristián Filo a Chiara Slošiar. Porota

reprezentovali.

Dňa 6. decembra 2019 deti medzi sebou privítali „**Mikuláša s čertom a anjelom**“, prednesli básne, zaspievali piesne a za pekný program boli obdarované sladkými pozornosťami.

Dňa 12. decembra 2019 sa uskutočnili „**Vianočné tvorivé dielne**“ pri príležitosti blížiacich sa Vianoc. Priestory

nám naše pani kuchárky upiekli. Hotové medovníčky sme si odložili na vianočnú besiedku a na záver sa deti predviedli s vianočným vystúpením.

ocenila výber piesne, jej interpretáciu aj odvahu našich najmladších súťažiacich peknými cenami.

December bol v našej materskej škole plný očakávaní, radosti a plný žiarivých detských očiek ... Na začiatku mesiaca sa uskutočnil už 13. ročník recitačnej súťaže na počesť Jozefa Ignáca Bajzu - „**Bajzove Zbehy**“. Súťažilo sa v kategóriách: materská škola, základná škola a seniori. Tatiana Belanová, Natália Valová a Sabína Janečková nás vzorne

materskej školy sa obliekli do zimného šatu a všade rozvoniala vianočná atmosféra. Deti si svojimi rodičmi a starými rodičmi spoločnou prácou vytvorili originálne vianočné ozdoby a ikebany z prírodných materiálov. Všetci vieme, že pred Vianocami je starou tradíciou pečenie medovníkov, preto sme si vyskúšali aj my vyvaliť medovníkové cesto, povykrajať a ponatierať vajíčkom medovníčky, ktoré

ZÁPIS DETÍ DO MATERSKEJ ŠKOLY V ZBEHOCH

Riaditeľstvo MŠ v Zbehoch oznamuje rodičom, že Zápis do Materskej školy k školskému roku 2020/2021 sa uskutoční **od 18.05.2020 do 21.05.2020**. Vzhľadom na aktuálnu situáciu, zápis prebehne formou elektronickej žiadosti, ktorú nájdete na obecnej stránke. Vyplnenú žiadosť prosím zašlite na školský mail skolka@zbehy.sk alebo osobne na Obecný úrad v Zbehoch.

Tlačivo "Žiadosť na predprimárne vzdelávanie" si môžete taktiež prevziať a vyplnenú odovzdať na Obecnom úrade v Zbehoch počas úradných hodín (pondelok, utorok, piatok: 8,00 do 11,00 hod. a streda: 14,00 do 17,00 hod.).

Rozhodnutie Vám bude doručené mailom, poštou alebo osobne **najneskôr do 30.06.2020**.

K žiadosti sa prikladá aj potvrdenie o zdravotnom stave dieťaťa, avšak vzhľadom na súčasnú situáciu sa pri zápise na školský rok 2020/2021 toto potvrdenie doloží dodatočne, rovnako tak je možné ho priebežne priniesť na Obecný úrad počas stránkových hodín.

Na záver dovoľte v mene kolektívu pracovníkov materskej školy, ale hlavne detí, podakovať sponzorom p. Magdalíkovi a za rodičov p. Horákovej, p. Juríkovi, ako aj všetkým, ktorí prispeli „**2% z dane**“ k obohateniu a zlepšeniu chodu našej materskej školy.

Denisa Čičková

■ Základná škola

V tomto školskom roku sa uskutočnili ďalšie akcie:

Príbeh hudby II

Chceli by ste zažiť atmosféru hudby, ktorú hrá symfonický orchester? Ako to znie naživo? Koľko má vlastne orchester členov? Aké nástroje tam majú svoje zastúpenie? Ako znie hudba minulosti? Ako znie spev v podaní chlapčenského zboru?

Na všetky tieto otázky mohli nájsť odpovede žiaci našej školy, ktorí sa zúčastnili koncertu Príbeh hudby II O nesmrteľnosti vo veľkej koncertnej sále Slovenského rozhlasu v Bratislave. Túto príležitosť dostali žiaci len z 5 škôl zo Slovenska a my sme boli medzi nimi. Ostatní žiaci mohli sledovať priamy prenos z koncertu na programe RTVS 2 alebo online na Facebooku a taktiež sa mohli zúčastiť online hlasovania. Účinkoval Symfonický orchester Slovenského rozhlasu, Bratislavský

chlapčenský zbor (zbormajsterka Magdaléna Rovňáková), Rómsky folklórny súbor Romano Jilo (umelecký vedúci Peter Kačica) a klavirista Maroš Klátik. Koncert dirigoval a moderoval autor podujatia, Gabriel Rovňák ml.

Koncert bol skvelý, dobre pripravený. Žiaci mali príležitosť vidieť všetko naživo a to vďaka videu, ktoré sme zaslali do súťaže z minuloročného sledovania. Výhrou sme získali 50 miest v hľadisku. Bol to úžasný a neopakovateľný zážitok. Ďakujeme!

Mgr. Lucia Mikušová

Putujeme do Zbehov za ľudovou piesňou

Dňa 26. novembra 2019 sme sa vrátili v čase... Naše deti sa zmenili na krásne vycifrované dievčatá a chlapcov v krojoch. V Kultúrnom dome v Zbehoch sme uctievali naše folklórne tradície spevu ľudových piesní na súťaži Putujeme do Zbehov za ľudovou

piesňou. Tento rok sa konal 2. ročník tejto súťaže. Súťaž organizuje DFS Zbežanček v spolupráci so Základnou školou Zbehy.

Súťaže sa zúčastnili Materské školy Rumanová, Čakajovce, Lužianky, Zbehy a Základné školy Veľké Zálužie, Lukáčovce, Báb, Lužianky a Zbehy.

Deti súťažili v kategóriach:

MŠ - všetci získali čestné uznanie

1. - 2. ročník: 1. miesto: Lucia Komarňanská - Lukáčovce

2. miesto: Šimon Marcinkech - Báb

3. miesto: Vivien Ďurišová - Zbehy

3. - 4. ročník: všetci dostali diplom za účasť

5. - 9. ročník: 1. miesto: Nela Moravčíková - Báb

2. miesto: Daniel Figúr - Veľké Zálužie

3. miesto: Ula Pawlik - Veľké Zálužie, Adam Laluch - Zbehy

Hra na hudobnom nástroji: všetci získali diplom za účasť: Matúš Vyhlídal, Adam Magdalík, Brigita Zámečníková.

Titul Zlatý slávik bol udelený Lucii Komarňanskej zo ZŠ Lukáčovce. Gratulujeme! Na priebeh súťaže dohliadala odborná porota v zložení:

Doc. PhDr. Margita Jágerová PhD. - Katedra etnológie a folkloristiky UKF Nitra, Mgr. Mária Mišunová - ZUŠ J. Rosinského Nitra, Ing. Katarína Filová - bývalá vedúca DFS Zbežanček

Pozvaní boli pán starosta Ing. Adam Žákovič a pani riaditeľka ZŠ Mgr. Zdenka Stieranková. Za chutné občerstvenie ďakujeme p. Vargovej, za pomoc p. Žákovičovej. Taktiež ďakujeme všetkým učiteľom, ktorí vedú svojich žiakov k interpretácii

ľudovej piesne. Podujatie sa vydarilo, deti si odnesli pekné zážitky. Dúfajme, že naše folklórne tradície si osvojí aj mladšia generácia a bude s chutou a láskou spievať a hrať ľudové piesne, ktoré vypovedajú veľa o našej histórii a živote Slovákov.

Mgr. Jana Krajčírová

Náboj Junior

Už tradične sa žiaci našej školy aj v tomto školskom roku zapojili do matematicko - fyzikálnej súťaže družstiev NÁBOJ Junior. Prebiehala dňa 22. novembra 2019 v gymnáziu na Párovskej ulici v Nitre. Zúčastnilo sa

24 družstiev z rôznych škôl. Naši žiaci v zložení Matej Timoracký (9. ročník), Kristína Sollárová (9. ročník), Richard Štefanka (8. ročník.), Krištof Kováčik (8. ročník), (poslední dvaja menovaní ako nováčikovia súťaže), symbolicky na tomto 8. ročníku obsadili vo veľkej konkurencii nielen základných škôl ale i gymnázii krásne 8. miesto.

Blahoželáme a tešíme sa s nimi.

Mgr. Zuzana Durná

Technická olympiáda

Žiaci K. Kováčik a M. Timoracký obsadili 3. miesto v okrese.

Dňa 28. novembra 2019 sa

v priestoroch školských dielní na Nábreží mládeže v Nitre konalo okresné kolo 10. ročníka Technickej olympiády.

Súťažilo sa v dvoch kategóriách. V kategórii A súťažili v dvojčlenných tímech zložených zo žiakov 8. a 9. ročníka, v kategórii B súťažili jednotlivci z 5. - 7. ročníka. Súťaž mala dve časti: teoretickú (riešenie vedomostných testov) a praktickú (riešenie praktického zadania). Každá súťaž má svojho víťaza, umiestnených, ale aj v tomto prípade platilo staré známe: „Nie je dôležité vyhrať, ale zúčastniť sa“. Zo súperov sa stali kamaráti a všetci odchádzali domov s novými zážitkami, poznatkami, dojmami. Našu školu reprezentovali v kategórii B Dominika Šinská (7. ročník), v kategórii A Krištof Kováčik (8. ročník) a Matej Timoracký (9. ročník).

Tím našich chlapcov obsadil krásne 3. miesto, ku ktorému im srdečne blahoželáme.

Mgr. Lenka Madejová

Anglická olympiáda

Dňa 21. novembra 2019 sa uskutočnilo školské kolo Olympiády v anglickom jazyku. Žiaci súťažili v 2 kategóriach 1A (5., 6., 7. ročník) a 1B (8. a 9. ročník). V kategórii 1A sa na 1. mieste umiestnil Adam Tomék zo 7. triedy a v kategórii 1B bola najúspešnejšia Kristína Sollárová z 9. triedy. Obaja žiaci nás reprezentovali 13. januára 2020 v okresnom kole. Obaja sa stali úspešnými riešiteľmi! Blahoželáme.

Mgr. Andrea Filová

Kto som?- tvorba básní - projekt Erasmus

Rozvíjame čitateľské a pisateľské schopnosti žiakov.

Rozvoj čitateľských a pisateľských zručností sa dá realizovať aj prostredníctvom písania krátkych básní o sebe. Vyskúšali si to žiaci 6. ročníka.

Mgr. Jana Krajčírová

budovu elektrárne a v družnej debate so školiteľmi sa dozvedeli veľa zaujímavých vecí o jej histórii.

Mgr. Zuzana Durná

Šaliiansky Matko - školské kolo

Dňa 10. decembra 2019 sa uskutočnilo školské kolo súťaže Šaliiansky Matko - prednes povestí. Súťažilo sa v 3 kategóriách.

1. kategória: žiaci 2. a 3. ročníka:

1. miesto: Peter Kečkés
2. miesto: Tomáš Mendel, Tomáš Mego
3. miesto: Nela Némethová

2. kategória: žiaci 4. a 5. ročníka:

1. miesto: Adam Laluch
2. miesto: Nina Fabová

3. kategória: žiaci 6. a 7. ročníka:

1. miesto: Matúš Vyhlídal
2. miesto: Viktor Chmeliar
3. miesto: Matias Gondek

Gratulujeme víťazom a ďakujeme všetkým žiakom, ktorí sa zúčastnili súťaže. Žiaci, ktorí sa umiestnili na 1. mieste, nás vzorne reprezentovali v okresnom kole súťaže, v januári 2020 v Nitre.

Mgr. Alžbeta Remenárová

Dejepisná olympiáda

A. Tomek a K. Sollárová sú úspešní riešitelia okresného kola Olympiády v ANJ.

Dejepisnej olympiády (školské kolo) sa zúčastnili 3 žiaci zo 7. ročníka: 1. miesto: Viktória Miková, 2. miesto: Viktor Chmeliar, 3. miesto: Dominika Šinská. Všetci traja boli úspešní riešitelia. Do okresného kola - kategória E, ktoré sa uskutoční vo februári, postupujú prví dva úspešní riešitelia - Viktória Miková a Viktor Chmeliar.

Mgr. Alžbeta Remenárová

Exkurzia - Elektrárna Piešťany

Ziaci 7. a 8. ročníka sa zúčastnili exkurzie v Elektrárni Piešťany, ktorá ponúka pestrý program vzdelávacích programov v oblasti ekológie, trvalo udržateľného rozvoja, využívania prírodných zdrojov a energií, popularizácie fyziky a prírodných vied. Žiaci objavovali elektrickú vodivosť a nevodivosť predmetov a súčasne mali možnosť samy si zostrojiť jednoduchý výrobok elektrického obvodu. Výrobok bol zameraný na kvíz, kde pri správnej odpovedi zasvetila malá LED žiarovka. Na záver exkurzie si žiaci prehliadli

Lyžiarsky výcvik

Lyžiarsky výcvik prebiehal v termíne 10. - 14. februára 2020 v lyžiarskom stredisku Ski Krahule. Výcvik absolvovali žiaci 8. ročníka. Ubytovanie bolo zabezpečené v: Penzión Stred Európy - pavilón E.

Strava 3x denne a pitný režim boli zabezpečené priamo v stredisku. Plán LVK bol rozdelený na dopolodňajšiu a popoludňajšiu výuku. Večer boli pripravené aktivity: rozbor každého

dňa, prednášky so záchranárom, technika lyžovania a aktivity na stmelenie kolektívu.

Mgr. Jana Krajčírová

Rodičovský reprezentačný ples

Dňa 24. januára 2020 sa v Kultúrnom dome Zbehy uskutočnil 22. REPREZENTAČNÝ RODIČOVSKÝ PLES. Ples zorganizovalo Rodičovské združenie pri ZŠ Zbehy. Zúčastnilo sa 30 párov. Do tanca hralo Duo Sirius. Začiatok plesu nám spríjemnili naše speváčky Paulína Lauková a Táňa Jančiová. Prítomní mohli vyhrať pekné vecné dary v tombole. Výťažok z plesu bude použitý na zakúpenie učebných pomôcok pre žiakov našej školy.

Touto cestou sa chceme podakovať všetkým, ktorí pomohli pri realizácii plesu, a to hlavne p. predsedníčke RZ V. Fuskovej a členke výboru A. Némethovej. Ďalej chceme podakovať za peknú výzdobu p. M. Gondekovej. Na príprave plesu sa tiež podieľali: S. Kupcová, G. Billová, J. Kečkéšová, M. Zentková, T. Németh, P. Lauková, T. Jančiová, M. Fuska, M. Petrík, V. Petríková, J. Lauková, M. Németh, D. Hallová, D. Šaturová, E. Zentková, pani kuchárky v ŠJ. Veľká vdaka patrí aj p. starostovi Ing. Adamovi Žákovičovi a obecnému úradu za spoluprácu a zapožičanie kultúrneho domu.

Ďakujeme tiež sponzorom za ceny do tomboly.

Mgr. Jana Krajčírová

Kurz prvej pomoci

Dňa 27. januára 2020 sa v ŠKD uskutočnil kurz prvej pomoci pre mladších žiakov. Okrem resuscitácie

sa žiaci učili, čo robiť, keď sa niekoľko dusí, kam telefonovať pri ohrození života a zdravia, ako si správne čistiť chrup, aké kefky používať a prečo. Kurz zorganizovali pre našich žiakov študenti a paní profesorka zo Strednej zdravotníckej školy v Nitre, medzi ktorými bola aj naša bývalá žiačka Sára Krajancová. Praktické ukážky boli poučné a deťom sa páčilo. Ďakujeme!

Mgr. Jana Krajčírová

Hviezdoslavov Kubín

Dňa 28. januára 2020 sa uskutočnilo školské kolo súťaže v prednese poézie a prózy Hviezdoslavov Kubín. Súťažilo sa v troch kategóriach.

VI. kategórii sú výsledky nasledovné:

Poézia: 1. miesto: nebolo udelené

2. miesto: Simona

Šunderlíková, Tobias Čapušík

3. miesto: Simona Ivančíková, Tomáš Mego

Próza: 1. miesto: Nela Némethová

2. miesto: Paulína Janečková

3. miesto: Tomáš Mendel

II. kategória:

Poézia: 2. miesto: Matúš Vyhľídal

Próza: 1. miesto: Matias Gondek

2. miesto: Biana Mládeková

3. miesto: Tomáš Lacina

III. kategória:

Poézia: 2. miesto: Viktor Chmeliar,

Viktória Miková

3. miesto: Viktória Škorvagová

Próza: 2. miesto: Alžbeta Oravská

Mgr. Alžbeta Remenárová

Karneval

Školský KARNEVAL sa uskutočnil dňa 25. februára 2020 v školskej telocvični. Zapojili sa malí aj starší žiaci. Masky

boli naozaj originálne! Tie najkrajšie sú vždy doma vyrábané, ktoré sú jedinečné. Aj takoto formou môžu rodičia podporiť svoje dieťa, tráviť s ním čas a venovať mu pozornosť.

Ďakujeme RZ pri ZŠ Zbehy za finančnú podporu karnevalu a firme FUSPET za zapožičanie aparátu na ozvučenie.

Mgr. Lucia Mikušová

Všetkovedko

Poznáme výsledky súťaže Všetkovedko. Medzi 30 % najúspešnejších na Slovensku sa zaradili: Peter Kečkéš, Nela Štefáková, Sofia Žákovičová, Adam Varga, Zara Miskolciová a Paulína Janečková. Vítazom našej školy a ocenený titulom Všetkovedko školy sa stal Peter Kečkéš, ktorý sa v rámci Slovenska umiestnil na 13. mieste. Tesne druhou najlepšou sa stala Nela Štefáková, ktorá v rámci Slovenska obsadila 17. miesto. Gratulujeme!

Mgr. Jiří Kuna

Srdce na dlani

V rámci podujatia Srdce na dlani, kde sa každoročne odmeňujú dobrovoľníci za svoju prácu, bola naša škola nominovaná občianskym združením KlauDIA ako škola kamarátska k dobrovoľníctvu. Opakovane bola škola zapojená do Týždňa dobrovoľníctva, spolupracujúca s o.z. KlauDIA pri edukačných podujatiach ako Nutričná akadémia pre deti a Malá akadémia správneho stravovania detí, ktoré zážitkovou formou šíria povedomie o zásadách racionálneho stravovania i životosprávy. Počas Veľkej paradajkovej prestávky (ktorá bola v rámci SR realizovaná jedine v ZŠ

Zbehy) naša škola zapojila do projektu všetkých žiakov i pedagógov.

Tento cestu ďakujeme Mgr. Klaudii Sugrovej za nomináciu a aktívnu spoluprácu so školou.

Mgr. Jana Krajčírová

Matematická olympiáda – okresné kolo

Máme 1. miesto v okresnej súťaži - Matematická olympiáda!

Dňa 29. januára 2020 sa konalo okresné kolo matematickej olympiády ZŠ pre žiakov 5. ročníka.

Matematická olympiáda je súťaž, v ktorej žiaci riešia zaujímavé

matematické úlohy v jednotlivých kategóriach podľa ročníkov. Táto súťaž rozvíja matematické myslenie, ktorého postup treba logicky a správne zapísat. V domácom kole majú riešiť 6 úloh. Ak správne vypracujú minimálne 4 úlohy, sú úspešní a postupujú do okresného kola. V okresnom kole žiaci riešia 3 úlohy, na ktoré majú časový limit 2 hodiny.

Našu školu v okresnom kole reprezentoval Adam Laluch, žiak 5. ročníka, ktorý získal 1. miesto. Za krásne umiestnenie mu gratulujeme a prajeme ešte veľa takýchto úspechov.

Mgr. Lenka Madejová

Dejepisná olympiáda – okresné kolo

Dňa 14. februára 2020 sa dvaja žiaci 7. ročníka zúčastnili okresného kola Dejepisnej olympiády. Olympiáda pozostávala z dvoch časti:

1. časť: regionálna história

2. časť: vybrané učivo a monotematická časť.

Vyhodnotenie:

Kategória E:

Viktória Miková - 8. miesto,
úspešný riešiteľ

Viktor Chmeliar - 11. miesto,
úspešný riešiteľ.

Blahoželáme k úspechu.

Mgr. Alžbeta Remenárová

■ Darcom krvi sa poděkovali v Nitre plaketami

Pozvali 223 darcov krvi z Nitry a okolitých obcí.

Slovenskému Červenému krížu sa darí získavať dobrovoľných darcov krvi. Výhodou sú najmä mobilné odbery v obciach, školách a nákupných centrách. Ľudia si chvália, že nemusia chodiť do nemocnice a nechýbajú v práci.

Bezpríspevkových darcov krvi z okresu Nitra za obdobie prvého polroka 2019 ocenili vo štvrtok 21. novembra 2019 v Synagóge v Nitre. V spolupráci s mestom slávnosť pripravil nitriansky Územný spolok Slovenského Červeného kríža. „Pozvali sme dnes 223 darcov krvi z Nitry a okolitých obcí. Odovzdali sme im 36 zlatých plaket, 65 strieborných a 114 bronzových plaket prof. Jánskeho. Všetkým darcom veľmi pekne ďakujeme a ich obetavosť si veľmi ceníme,“ povedala Beáta Miškovičová, riaditeľka Územného

spolku SČK v Nitre.

SČK sa darí v poslednom období pri získavaní darcov, ale aj prvodarcov. Horšie sú iba letné mesiace, keď sú ľudia po dovolenkách a na darovanie krvi nemyslia,“ povedala riaditeľka Územného spolku SČK Beáta Miškovičová. Zdroj: nitra.sk

Pod územným spolkom SČK Nitra pracuje 43 miestnych spolkov SČK, a to v okresoch Nitra a Zlaté Moravce. Počet členov, ktorí pracujú v MS SČK je 3965. Členovia sa počas celého roka venujú rôznym aktivitám ako sú darcovstvo krvi, susedská výpomoc a na kultúrno-spoločenských podujatiach zabezpečujú zdravotný dozor.

Zoznam obcí a miest, kde fungujú MS SČK: Alekšince, Báb, Cabaj, Čab, Čechynce, Golianovo, Ivánka pri Nitre, Lužianky, Malý Lapáš, Mojmírovce, Nitra - MŠ Štiavnická, Nitra - Drázovce, Nitra - Mlynárce, Nitra - Fakultná nemocnica,

Nitra - Slovenská poľnohospodárska univerzita, Nitra - Stredná zdravotnícka škola, Nitra - mesto, Nitra - UKF, Nitra - ŠN sv. Svorada, Nitra - RÚVZ, Nitrianske Hrnčiarovce, Nové Sady, Rišňovce, Rumanová, Šurianky, Veľké Zálužie, Veľký Cetín, Veľký Lapáš, Vráble, Výčapy Opatovce, Zbehy, Žirany, Beladice, Hostie, Choča, Slažany, Tekovské Nemce, Tesárske Mlyňany, Topoľčianky, Zlaté Moravce 1., Zlaté Moravce 2., Žikava, Žitavany. Zdroj: nitra.redcross.sk

Práca Miestneho spolku ČK Zbehy

Hlavným zámerom práce Miestneho spolku ČK v Zbehoch je pravidelné organizovanie odberu krvi, a to trikrát ročne. V roku 2019 sa uskutočnili 3 odbery. Dňa 25. februára 2019 – 35 darcov, 17. júna 2019 – 30 darcov a 21. októbra 2019 – 29 darcov. Každoročne

uskutočujeme zájazdy na kúpalisko Podhájska pre našich členov, ale aj pre širšiu komunitu obce.

Dňa 17.2. 2020 sa uskutočnil ďalší odber krvi v našej obci. Aj napriek jarným prázdninám a vysokej chorobnosti sa zapojilo 30 darcov. Srdiečne ďakujeme. Je potešujúce, že naša organizácia má spolu 170 členov. Pravidelne spoločne bilancujeme našu činnosť na výročných schôdzach. Darcovia krvi sa pravidelne zúčastňujú mobilných odberov. Spolu máme 120 darcov.

Z dôvodu opatrení proti šíreniu koronavírusu sme boli nútene preložiť výročnú schôdzku našej organizácie z marca 2020 na neskorší termín. Ubezpečujeme našich členov, že ich včas upovedomíme o náhradnom termíne.

V rámci práce ČK sa venujeme aj prevencii a kurzom prvej pomoci. Dňa 27. januára 2020 sa v ŠKD v našej ZŠ uskutočnil kurz prvej pomoci pre mladších žiakov. Okrem resuscitácie sa žiaci učili čo robiť, keď sa niekto dusí, kam

telefonovať pri ohrození života a zdravia, ako si správne čistiť chrup, aké kefky používať a prečo. Kurz zorganizovali pre našich žiakov študenti a pani profesorka zo Strednej zdravotníckej školy v Nitre, medzi ktorými bola aj naša bývalá žiačka Sára Krajančová. Praktické ukážky boli poučné a deťom sa páčilo. Ďakujeme! V prípade záujmu je možné zorganizovať kurz prvej pomoci aj pre našich členov a darcov.

Želáme všetkým pevné zdravie!
členky výboru ČK Zbehy

■ Detský folklórny súbor Zbežanček v roku 2020

Naša mládež je v dnešnej dobe kultúrne kolonizovaná, a preto je nevyhnutné snažiť sa o zachovanie našej vlastnej identity, starať sa o svoje korene, lebo inak hrozí kultúrna deštrukcia – vyhynutie druhu! Je cítiť veľkú snahu, urobiť zo všetkých jednu masu, ktorá bude poslúchať neznámu identitu. My sa snažíme poopraviť známy výrok: „Keby mladý vedel a starý mohol, toho by nebolo, čo by sa nedalo!“ na - „Mladý vie a starý môže, aby sa nám, aj s Božou pomocou, dalo v

Zbehoch zachrániť zvyky našich dedov a pradedov“. V spolupráci s Vami všetkými sa nám to môže podaríť.

Magický rok 2020 sme začali našou Výročnou členskou schôdzou, a to 6. februára 2020 v kultúrnom dome, na ktorej sa zúčastnila nadpolovičná väčšina členov. Z pozvaných hostí sme privítali starostu obce Zbehy Ing. Adama Žákoviča a riaditeľku Materskej školy Mgr. Danku Danišovú. Priebeh schôdzke spríjemnili kultúrnym programom naše deti spolu so svojimi mamičkami.

S prípravou občerstvania nám opäť pomohli – p. Helenka Vargová a p. Katka Žákovičová, za čo im vyslovujeme – Pán Boh odplat! 5. marca 2020 sme vystupovali na Výročnej schôdzi ZZP v KD v Zbechoch. Tejto akcie sa zúčastnili Terezka Berecová z Čakajoviec, Chiarka Lauková

zo Zbehou, Miška Fusková zo Zbehou, Alicka a Emka Martišové s maminkou Luckou z Čakajoviec, Laurika Hulalová s maminkou Dominikou z Lužianok, Vikinka Štrámová s maminkou Blankou zo Šurianok – Perkoviec, a to je iba časť členov z nášho súboru.

Kedže nemáme dosť záujemcov zo Zbehou, berieme deti aj zo susedných obcí a pribrali sme na vystupovanie aj ich mamičky, lebo také malé deti sú s nimi potom smelšie a celkový dojem z ich vystúpenia je krajský. Kedže nás zaskočila epidémia koronavírusu, všetky naše aktivity sme pozastavili a s modlitbou na perách budeme čakať, kedy sa to skončí, aby sme mohli opäť pokračovať v našich plánoch na tento rok. Na záver ďakujem obecnému zastupiteľstvu za finančnú podporu našej výročnej schôdzke a všetkým rodičom, ktorí prihlásili svoje deti v materskej škôlke na folklórny krúžok pod vedením A. Jankovičovej a heligónkára Š. Čemesa.

Je našou túžbou, aby sa neskôr tieto deti stali členmi DFS Zbežanček.

Anna Jankovičová
statutár Občianskeho združenia
DFS Zbežanček

■ Vážená športová verejnosť

ešte nikdy nebolo tak ťažké písť do obecných novín článok o športe. O športe, ktorý rovnako ako celú spoločnosť zasiahla pandémia koronavírusu. Akonáhle boli vládou Petra Pellegriniho ohlásené opatrenia proti šíreniu nákazy, aj TJ Slovan Zbehy ukončila všetky športové aktivity.

Vela ľudí dnes počúvam hovoriť, čo všetko je pre spoločnosť potrebné. Áno, vrváme si či nám šport, kultúra a iné „zábavky“ vôbec chýbajú? Vlastne ani nie, povedia si viacerí. Dovoľte mi ale upozorniť Vás na to, že mesiac - dva vydržíme aj bez športu... Čo ale potom? Hlavne deti potrebujú pohyb. Potrebujú sa hýbať a potrebujú sútažiť. V prípade, že to budeme brať na ľahkú váhu, bude nám v budúcnosti viac detí

chorľavieť na iné choroby, ako na už spomínaný Covid - 19.

Samozrejme treba rešpektovať všetky nariadenia vlády SR. Všetko sa bude ťažko rozbiehať a vraciať do pôvodných kolájí. Ubezpečujem vás ale, že futbal v Zbehoch nezlomí nejaká Corona. Futbal v Zbehoch prekonal a vždy prekoná všetky prekážky. Pokračovať v príprave budeme ihneď ako nám to nariadenia vlády povolia.

Pred samotným začiatkom jarnej časti V. ligy stred sme sa v príprave zúčastnili halového turnaja v Galante, ktorý usporiadal futbalový klub Pata. Turnaj za účasti 4 mužstiev z V. ligy stred a 4 mužstiev V. ligy juh sme presvedčivo vyhrali. Za odmenu nám bol krásny pohár pre víťaza a uznanlivé

slová všetkých účastníkov.

V neposlednom rade vás chcem informovať, že naša činnosť a práca nezaspala ani v tomto čase. Je potrebné udržiavať areál TJ v čistote, je potrebné kosiť.

Hraciu plochu sme dokázali aj trochu zrekonštruovať, pohnojiť, postriekať a povalcovať. Kosenie 2 x do týždňa je samozrejmosť.

Súťaže ZsFZ teda 5. liga stred, dospelí a dorast sú už ukončené, a ako to bude so súťažami ObFZ Nitra uvidíme.

Prajem Vám veľa zdravia a úspechov. S nádejou, že o pár týždňov sa vidíme na futbale.

*Vladimír Lauko
Predseda TJ Slovan Zbehy*

■ Veľkonočný baránok ...

Aj keď už sa blíži letné obdobie a obdobie Veľkej noci je za nami, nedá nám pripomenúť si tieto sviatky aj v našich novinách.

Veľkonočné sviatky sú najstaršími a najvýznamnejšími sviatkami kresťanského cirkevného roka, počas

ktorých si kresťania pripomínajú umučenie, smrť a vzkriesenie Ježiša Krista. Okrem iného sú sprevádzané mnohými tradíciami a symbolmi, ktoré sa už stáročia zachovávajú a odovzdávajú ďalším generáciám. Jedným zo symbolov s viacerými

posolstvami je aj veľkonočný baránok. Dôležitosť zohráva v kresťanstve, v prírode, v živote, v našej kuchyni,...

Ovce sú symbolom života po tisícročia, pretože ľudstvu dávajú trojaký choseň (ako sa kedysi vravievalo): mäso, mlieko a vlnu. Okrem toho sa ovce v starovekých kultúrach používali ako obetné zvieratá, pretože sa verilo, že majú dobré vzťahy s Bohmi. V ranom kresťanstve bolo zvykom dávať jahňatá pred oltár, posvätiť ich a napokon zjestať ako prvé jedlo v deň zmŕtvychvstania po dlhom pôste, teda na Veľkonočnú nedelu. Jahňacie mäso je často vidieť v kresťanských obrazoch s víťaznou vlajkou, ktorá symbolizuje práve Ježišovo zmŕtvychvstanie.

Symbol veľkonočného baránka má svoj pôvod v Novom zákone. V kresťanskej viere znamená veľkonočný baránok čistotu a nevinnosť a okrem iného pripomína smrť Ježiša Krista, ktorý zomrel na kríži ako Boží baránok bez viny za ľud.

Napriek týmto veľkonočným tradíciam sa však jahňacia - mäso z mladých barančekov či oviec – v slovenských rodinách objavuje počas týchto sviatkov ojedinele. Ešte menej mimo nich. Je to škoda, pretože toto mäso patrí medzi najkvalitnejšie druhy mias vôbec. Tvar jahniat nám počas Veľkej noci často pripomína už iba formy na pečenie chleba, či koláča, čokoládové figúrky, rôzne prútené, keramické, drevené ozdoby. Pritom jahňacia patrila na stoly Slovákov od nepamäti. Dnes je to skôr regionálna záležitosť. Čím viac mierime na sever a východ Slovenska, tým máme väčšiu šancu dostať slovenskú jahňacinu aj v reštauráciách. Aj ľudia sú v týchto krajoch viac na tento druh mäsa zvyknutí.

Zato Taliansi vedia, čo je dobré. Každoročne im vychováme tisícky kusov mliečnych jahniat (jahňatá, chované na materskom ovčom mlieku), ktoré si v Taliansku z úcty k veľkonočným (aj vianočným) tradíciam dopraje každá talianska rodina. Podľa riaditeľa Zväzu chovateľov oviec a kôz na Slovensku Ing. Slavomíra Reľovského vyvezieme až 70 000 kusov ročne. Niekde som čítala, že v Taliansku by sa sused pred susedom hanbil, keby na Veľkú noc jeho rodina nemala

jahňacinu. Veľká škoda, že v tomto nenasledujeme Talianov.

Mnoho Slovákov má voči jahňaci predstavu najmä kvôli jeho výnimočnej aróme, ktorej nositeľom je tuk. Čím staršie zviera, tým výraznejšia aróma. Ale práve vďaka špecifickej vôni mnoho gurmánov vyhľadáva tento druh mäsa. Niekoľko postačí nadbytočný tuk odstrániť a koncentrácia arómy už nie je taká silná. Alebo pridať bylinky, napríklad rozmarín.

Mladú jahňacinu môžeme s čistým svedomím hodnotne vyhlásiť za biologicky vysokú potravinovú bombu. Biologická hodnota potravín je udávaná ako pomer živín a ostatných výživových faktorov v potravine, ktorý zabezpečujú optimálne uchovanie a rozvíjanie všetkých fyziologických funkcií v ľudskom organizme. Je tvorená pomerom bielkovín, tukov, sacharidov a zastúpením minerálnych látok, vitamínov a stopových prvkov v potravinách. Jahňacie mäso je skvelým zdrojom vysoko kvalitných bielkovín, minerálnych látok, vitamínov skupiny B (B12, B1), medi, železa, zinku,... Svojím zložením je ideálne ako jedno z prvých mias pre deti. Je jemné a krehké. Pre svoj nižší obsah cholesterolu a energie je často využívané aj v diétnom stravovaní. Jeho kvalitu potvrdili aj slovenskí vedci. V nedalekom Výskumnom ústave živočíšnej výroby v Lužiankach, vedci sledovali kvalitu mäsa jahniat a potvrdili, že jahňacie mäso je zdraviu prospiešné najmä vďaka priaznivému pomeru polynenasýtených a nasýtených mastných kyselín a pomeru omega 6 a omega 3-mastných kyselín. Nenasýtené mastné kyseliny pomáhajú regulovať hladinu cholesterolu v krvi. Vedci pripisujú jahňaciemu mäsu aj také účinky ako protisklerotické, protidiabetické či protirakovinové.

Napriek týmto pozitívom je aktuálne spotreba ovčieho mäsa na Slovensku najnižšia spomedzi všetkých druhov mias. Štatistiky uvádzajú hodnoty ako 160 - 200 g ročne na jedného priemerného Slováka. Toľko váži napríklad jedno jablko. Len pre porovnanie - bravčové zjeme 36 kg.

So slovenským ovčiarstvom to naozaj nevyzerá ideálne. Za 30 rokov poklesol stav oviec na Slovensku takmer o polovicu. Kým pred rokom 1989 slovenské pastviny spásalo 630 tisíc oviec, dnes je to len 320 tisíc. Keď to takto pôjde ďalej, tak o päť rokov bude ovca na Slovensku chránený druh. A lúky pod Tatrami zarastú kriakmi. Ovca nám nedáva len kvalitné mäso, mlieko, vlnu, ale udržuje aj krajinotvorbu.

Napriek mnohým pozitívom a významom tohto druhu hospodárskeho zvieratá, či už v kresťanstve, v prírode, v živote, je smutné pozerať na klesajúce čísla. Možno... keby aspoň každá tretia rodina na Slovensku si počas nasledujúcich sviatkov dopriala veľkonočného baránka (vo všetkých jeho podobách), štatistika by musela prepisovať svoju história.

A kto by si to predsa len rozmyslel, tu je recept na veľkonočné pečené jahňa (aj keď je už po Veľkej noci), ako ho robí moja stará mama na Gemeri.

Pečené jahňa

Jahňa pozdĺž rozdelíme na dve polovice, osolíme, okoreníme, pridáme rascu. Pripravíme si plnku, ktorou jahňa naplníme. Na bravčovej masti upečieme nadrobno nakrájanú pečeň, plúcka a srdce. Do väčšej nádoby nalejeme mlieko a pridáme 14 starších pokrájaných rožkov. Rožky vyžmýkame, pridáme upečené vnútornosti, na masle do zlatista orestovanú cibuľu, 6 celých vajec, sol', korenie, čerstvú alebo sušenú petržlenovú vŕňať, premiešame a necháme hodinku odstáť. Plnku začneme plniť od posledného rebra (rukou oddelíme rebro od svaloviny - blany) smerom cez lopatku až po krk. Na vrch poukladáme pokrájanú slaninku. Zašijeme a necháme piecť pri teplote 200°C po dobu 2,5 hodín. Dobrú chut!

Martina Gondeková

■ Spoločenská kronika

Jubilanti

Jančí Peter
Dovičovič Ivan
Kohúthová Janka

Kováčik Robert
Maksiová Emília
Kostolník Jozef
Líška Peter

Bojdová Gabriela
Tóth Jozef

Kohútová Marta
Novosadová Františka

Komačková Ľudmila

Čentéš Teofil
Gregušová Marta

Opustili nás

Vindišová Emília
Šošová Jolana
Murínová Anna
Žákovič Ivan
Šumichrast Štefan

Vitajte na svete

Šranko Šimon
Kučera Teo
Beňová Hana
Chudá Hana

Povedali si áno

Mgr. Chvasteková Zuzana a Roman Gill
Belíková Vladimíra a Mgr. Karol Poláček
Natália Kóndeová a Roman Deák
Nosál Tomáš a Petríková Lýdia

Deň matiek

Druhá májová nedeľa patrí všetkým mamám na svete. Zaželajme im spoločne všetko najlepšie a podakujme sa za lásku, ochotu, dobrotu a trpežlivosť pri budovaní tepla nášho domova.
Mami, ĽÚBIM ŤA!

Aktuálne informácie nájdete na stránke:

www.zbehy.sk

■ Štatistika obyvateľstva

Koncom roka 2019 bol počet obyvateľov našej obce 2226. V roku 2019 sa na trvalý pobyt prihlásilo 49 a odhlásilo 55 obyvateľov. Privítali sme 24 detí, z toho 16 dievčat a 8 chlapcov.

V roku 2019 nás opustilo 25 obyvateľov, z toho 11 žien a 14 mužov.

■ Zberný dvor „Strelnica“

Obecný úrad oznamuje občanom, že v priebehu mesiaca máj plánuje spustiť prevádzku nového zberného dvora v našej obci, ktorý sa bude nachádzať v areáli bývalej strelnice. Zberný dvor bude určený výlučne iba pre fyzické osoby, ktoré majú trvalý pobyt na území našej obce a majú uhradený poplatok za odvoz a likvidáciu komunálneho odpadu, ako aj pre občanov, ktorí vlastnia v našej obci nehnuteľnosť a rovnako tak majú uhradený poplatok za komunálny odpad v obci. Zberný dvor nie je určený na preberanie odpadu z podnikateľskej činnosti. Dvor bude zriadený na účely bezplatného (resp. spoplatneného) legálneho uloženia niektorých zložiek

komunálneho odpadu. Fyzickej osobe, ktorá odovzdá drobný stavebný odpad a veľkoobjemový odpad na zbernom dvore vyplýva povinnosť uhradiť poplatok. Pre zber drobných stavebných odpadov, ktoré sú zaradené do režimu množstevného zberu, správca dane stanovuje sadzbu poplatku 0,03 € za kilogram takéhoto odpadu bez obsahu škodlivín. Pre zber veľkoobjemného odpadu, ktorý je rovnako zaradený do režimu množstevného zberu, správca dane stanovuje sadzbu poplatku 0,04 € za kilogram odpadu (VZN č.2/2019). Poplatok sa bude uhrádzať priamo na zbernom dvore v hotovosti a to poverenému zamestnancovi podľa

hmotnosti odpadu. Platba kartou ako aj platba vopred na účet nie je možná. Pri vstupe Vás poverený pracovník usmerní na miesto vykládky odpadu.

Prevádzkové hodiny:

PONDELOK:	16:00 – 19:00 hod.
STREDA:	16:00 – 19:00 hod.
SOBOTA:	8:00 – 12:00 hod.

Na zber odpadu slúžia iba tieto prevádzkové hodiny.

O presnom dátume otvorenia ZD Vás budeme informovať prostredníctvom miestneho rozhlasu ako aj na našej webovej stránke.

Katalógové číslo odpadu	Názov odpadu	Cena
200 307	Objemný odpad	0,04 € / kg
200 308	Drobný stavebný odpad	0,03 € / kg
200 102	Sklo	bezodplatne
200 125	Jedlé oleje a tuky	bezodplatne
160 103	Opotrebované pneumatiky	bezodplatne
200 201	Biologicky rozložiteľný odpad	bezodplatne
200 110	Šatstvo	bezodplatne
200 111	Textílie	bezodplatne
200 138	Drevo	bezodplatne
200 139	Polystyrén	bezodplatne

Objemný odpad: odpad, ktorý má väčšie rozmery ako klasický odpad a nevuje sa do klasických 120 l nádob.

Patrí sem napr.: starý nábytok ako skrine, matrace, kreslá, posteľe, dvere, kuchynské linky, stoličky, okná, koberce, linoleá, bazény, lyže, starý riad, kufre, sudy, detské kočíky, bicykel atď. **Nepatrí sem:** televízor, chladnička, sporák, počítače atď.

Drobný stavebný odpad: je odpad pochádzajúci z drobných rekonštrukcií bytov a rodinných domov.

Patrí sem: betón, tehla, obklady, umývadla, sprchové kúty, WC misy, strešné krytiny okrem azbetovej krytiny, obkladačky, vybúraná omietka atď.

Nepatrí sem: stavebný odpad s obsahom nebezpečných látok (ortuť, azbest).

Sklo: biele a farebné čisté sklo, úlomky z tabuľového skla, poháre, nevratné sklenené fľaše, nádoby, obaly a predmety zo skla, poháre, fľaštičky od kozmetiky, okenné sklo, črepky atď. **Nepatrí sem:** žiarovka, automobilové

sklá, monitory, sklo kombinované s iným materiálom (drôtené sklo), plexisklo, technické sklo, sklenené fľaše od chemikálií, znečistené sklo atď.

Jedlé oleje a tuky: všetky rastlinné oleje a tuky, ktoré zostávajú v domácnosti ako odpad po príprave jedál.

Opotrebované pneumatiky: nepotrebné a opotrebované pneumatiky či už z osobných alebo nákladných automobilov.

Biologicky rozložiteľný odpad: je to odpad zo záhrad. Je ním teda klasický „zelený“ odpad kde patrí: tráva, lístie, odpad zo strihania a orezávania stromov a krovín, burina, piliny, hoblinky, drevná štiepka, pozberové zvyšky z pestovania atď.

Šatstvo a textílie: staré a opotrebované čisté a suché textílie, všetky druhy odevov, prikrývky, deky, posteľná bielizeň, doplnky k oblečeniu (čiapky, šále), plyšové hračky, obuv atď.

Drevo: nábytok, prahy z dverí, palety, dosky, preglejky, stavebné drevo.

Polystyrén: ochranný obalový materiál od elektroniky a pod., izolačný stavebný materiál.

Obecný úrad oznamuje svojim občanom, že ponúka možnosť využiť službu zapožičania si prívesného vozíka na odvoz zeleného odpadu na miestny zberný dvor. **Zapožičanie vozíka** je potrebné vopred nahlásiť pracovníčkam obecného úradu a uhradiť poplatok vo výške **5 €** za manipuláciu vozíka (režijné náklady) ako aj podpísat' prevzatie dohody na zapožičanie prívesného vozíka a odvoz zeleného odpadu na zberný dvor. Rozmery vozíka sú 3 x 1,5 m, celková kapacita bežnej plochy je 4,5 m³. Zamestnanec obecného úradu vozík prípadným záujemcom pristaví tesne pred skončením pracovnej doby priamo domov a po naplnení vozík príde nasledujúce ráno prevziať. Zapožičanie je možné len v pracovných dňoch a to **pondelok, utorok, streda a štvrtok** (okrem piatka a sviatkov). Vozík slúži iba na odvoz zeleného odpadu.

Zbehy informujú

Zbehy informujú vydáva: Obecný úrad Zbehy, PSČ 95142, tel. 037/ 7793048, e-mail: starosta@zbehy.sk, EV 3662/09. IČO:00308668, 3krát ročne. ISSN:1339-1070. Zodpovedný Ing. Adam Žákovíč. Redakčná rada: Ing. Martina Gondeková, Mária Balková, Ing. Marta Lopašková, Alena Držíková, PhDr. Ivan Rác, PhD. Redakcia si vyhľaduje príspevky skrátiť, redakčne upraviť, alebo aj neuverejniť. Zodpovednosť za obsah písomných informácií obsiahnutých v platenej reklame a inzerции. Tlač: Adverti, s.r.o., Nové Sady 125, 951 24.

alebo fotografických materiálov nesie autor. Nevyžiadane materiály redakcia nevracia. Príspevky neprešli gramatickou úpravou. Vydavateľ nezaručuje pravdivosť informácií obsiahnutých v platenej reklame a inzerции.